ResearchGate

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: https://www.researchgate.net/publication/346547727

COVID-19 Pandemisi Sürecinde Sosyal Medya Kullanım Özelliklerinin Anksiyete Düzeyi ve COVID-19 Hastalığı Kontrol Algısına Etkileri

Presentation · December 2020

DOI: 10.13140/RG.2.2.28983.14245

CITATIONS
0

READS
98

4 authors:

Erman Şentürk
Bağcılar Training And Research Hospital
5 PUBLICATIONS **0** CITATIONS
SEE PROFILE

Bahadır Geniş
Kocaeli University
57 PUBLICATIONS **10** CITATIONS
SEE PROFILE

Burak Erman Menkü
Gazi University
5 PUBLICATIONS **0** CITATIONS
SEE PROFILE

Behcet Coşar
Gazi University
93 PUBLICATIONS **452** CITATIONS
SEE PROFILE

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

sosyal medya bağımlılığı View project

Psychiatric Effects Research Community of COVID-19 View project

All content following this page was uploaded by Bahadır Geniş on 01 December 2020.

The user has requested enhancement of the downloaded file.

SS-69

SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA PSİKOLOJİK DESTEK ALMA GEREKSİNİMİNİ YORDAYAN ETKENLER: ÖNCÜL BİR ÇALIŞMA

Özge Kılıç[1], Esra Bilir[2], Merve Yalçınay İnan[1], Kemal Kuşçu[3]

[1]*Psikiyatri Anabilim Dalı, Koç Üniversitesi Hastanesi, İstanbul, Türkiye*
[2]*Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi, Istanbul, Türkiye; American University of Sovereign Nations, School of Medicine, Sacaton, AZ, USA*
[3]*Psikiyatri Anabilim Dalı, Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye*

Amaç: Sağlık hizmetinde kalite, hizmeti veren sağlık çalışanlarının iyilik hali ile yakından ilişkilidir. Sağlık çalışanlarında psikolojik iyi oluş ve psikolojik destek gereksinimleriyle ilgili çalışmalar oldukça sınırlıdır. Çalışmamızda bir üniversite hastanesindeki sağlık çalışanlarının psikolojik destek alma gereksinimlerini, bunu yordayan faktörleri, gereksinimi karşılamak için başvuru ve tedavi alma oranlarını incelemeyi amaçladık.

Yöntem: Bu kesitsel araştırmada veri, sağlık çalışanlarının e-posta adreslerine gönderilen yapılandırılmış anonim bir anketle çevrimiçi olarak (qualtrics.com) toplanmıştır. Çoktan seçmeli sorularla sosyodemografik veriler, hastalık bilgileri sorulmuş, algılanan sosyal destek ve psikolojik iyi oluş ölçekleri uygulanmıştır. Veriler Windows için SPSS 26.0 ile analiz edilmiş, örneklemi tanımlamak için ortalama ve standart sapmalar, verilerin normal dağılıma uygunluğunu ölçmek için Shapiro Wilk's testi kullanılmıştır. Gruplar veri tipi ve dağılımına göre bağımsız gruplar T-testi, Mann-Whitney U testi ve Ki Kare testiyle karşılaştırılmış, tip I hatayı kontrol etmek için *p* eşik değeri <0.05 olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Anketi yanıtlayan 49 bireyin (12 erkek, 37 kadın; yaş ortalaması (± SS): 32.3± 7.0) %53.1'i psikolojik destek alma gereksinimi duymakla beraber, bunlardan sadece 10'u (%20.4) son 1 yıl içinde bir ruh sağlığı uzmanına başvurmuş ve ancak 6'sı (%12.3) düzenli bir tedavi almaya başlamıştı. Kadın ve erkekler arasında psikolojik iyi oluş (F=1.056, df=47, p=0.967) algılanan sosyal destek (Mann-Whitney U testi, p=0.163) puanları açısından fark saptanmadı. Kadınlar erkeklere kıyasla daha fazla destek alma ihtiyacı duyduklarını belirttiler (χ2=5.024, df=1, p=0.025). Katılımcıların %31.4'ünde (n= 16) en az bir fiziksel hastalık mevcuttu. Birinci düzey lojistik regresyon analizinde yaş, cinsiyet, algılanan sosyal destek ve psikolojik iyi oluş sağlık çalışanlarının psikolojik destek gereksinimini yordayan bağımsız yordayıcı faktörler olarak saptandı. Son çoklu lojistik regresyon modelinde cinsiyet ve algılanan sosyal destek anlamlı olarak psikolojik destek gereksinimi rapor etmeyi yordamaktaydı (R^2=.45 *(Nagelkerke)* .34 *(Cox & Snell)* Model $\chi^2(4)$ = 20.385, p<0.0001).

Sonuçlar: Sağlık çalışanlarında psikolojik destek gereksinimi duyulmasına rağmen başvuru ve destek alma oranları oldukça düşüktür. Sosyal desteği hedef alan, cinsiyeti göz önünde bulundurarak planlanacak etkili psikososyal yaklaşımlar ruh sağlığı sorunlarını önleme ve erken müdahale açısından umut vadedebilir.

Kaynaklar

1- Mitchell, AEP. Psychological distress in student nurses undertaking an educational programme with professional registration as a nurse: Their perceived barriers and facilitators in seeking psychological support. J Psychiatr Ment Health Nurs. 2018; 25: 258– 269.

2- Şensoy, Nazlı, Nurhan Doğan, and Pınar Kurttaş Çolak. "Sağlık çalışanlarında psikolojik iyi oluş düzeyi ile sanal ortamda yalnızlık düzeyi arasındaki ilişki." Türkiye Aile Hekimliği Dergisi 24.1 (2020): 41-50.

Anahtar kelimeler: psikolojik iyi oluş, algılanan sosyal destek, psikolojik destek, cinsiyet

SS-070

COVID-19 PANDEMİSİ SÜRECİNDE SOSYAL MEDYA KULLANIM ÖZELLİKLERİNİN ANKSİYETE DÜZEYİ VE COVID-19 HASTALIĞI KONTROL ALGISINA ETKİLERİ

Erman Şentürk[1], Bahadır Geniş[2], Burak Erman Menkü[3], Behcet Coşar[3]

[1]*Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniği*
[2]*Zonguldak Çaycuma Devlet Hastanesi Psikiyatri Kliniği*
[3]*Gazi Üniversitesi Psikiyatri Ana Bilim Dalı*

Giriş ve Amaç: Sosyal medya kullanıcıları pandeminin başlangıcından itibaren COVID-19'a ilişkin vaka ve ölüm sayıları, virüs kaynağı, aşı geliştirme süreci, hastalık semptomları, bulaş yolları, önleme ve tedavi yöntemleri hakkında haberlerle bombardımana tutuldu. Bu çalışma, haber kaynaklarının türü ve haberlerin doğrulanmasının önemli olduğu ve bunların kaygı düzeyini ve COVID-19 hastalığı kontrol algısını etkilediği düşünülerek planlanmıştır. Farklı sosyal medya hesaplarına (resmi veya resmi olmayan) güvenmenin, sosyal medya paylaşımlarını diğer haber kaynakları ile doğrulamanın, olumsuz COVID-19 sosyal medya içeriklerine maruz kalma sıklığının bu durumu etkileyebileceği düşünülmektedir. Çalışmanın amacı, bu üç değişkenin katılımcıların anksiyete düzeyi ve COVID-19 hastalığı kontrol algısı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmaktır.

Yöntem: Örneklem 1516 yetişkinden oluşmaktadır (Tablo 1). COVID-19 sürecinde yüz yüze etkileşimi en aza indirmek ve katılımı kolaylaştırmak için çevrimiçi anket kullanılmıştır. Katılımcılar, sosyodemografik veri formu, sosyal medya teyit/güven ölçeği, durumluk kaygı ölçeği, COVID-19 hastalık kontrol algısı ölçeği ve pozitif / negatif COVID-19 sosyal medya içeriklerine maruz kalma sıklığının değerlendirildiği formlar doldurmuşlardır.

Bulgular: Resmi sosyal medya hesaplarının COVID-19 paylaşımlarına duyulan güven arttıkça, kaygı düzeyinin azaldığı ve COVID-19 hastalığı kontrol algısının arttığı; negatif COVID-19 sosyal medya içeriklerine maruz kalma arttıkça anksiyete düzeyinin arttığı ve COVID-19 hastalığı kontrol algısının azaldığı görüldü. Şaşırtıcı bir şekilde, COVID-19'a ilişkin sosyal medya gönderilerini diğer haber kaynaklarından doğrulamak ile anksiyete düzeyi arasında belirgin bir ilişki bulunamadı (Tablo 2).

Sonuç: Tarihteki geçmiş pandemilerden farklı olarak, COVID-19 pandemisi bilgi çağının ilk salgınıdır. Fiziksel temas COVID-19 hastalığının yayılmasını hızlandırırken, dijital temasın uygun şekilde kullanıldığı takdirde bireysel ve toplumsal kaygıyı azaltabilecek bir araç olabileceği düşünülmüştür. Güvenilir ve doğrulanmış gönderilerin, kaygı düzeyini ve hastalık algısını kontrol etmede anahtar rol oynayabileceği gözlerden kaçmamalıdır.

Tablo 1. Katılımcıların sosyodemografik özellikleri

Değişkenler		***n***	***%***
Cinsiyet	Kadın	990	65,3
	Erkek	526	34,7
Medeni durum	Evli	647	42,7
	Bekar	869	57,3
Eğitim düzeyi	İlkokul	12	0,8
	Ortaokul	13	0,9
	Lise	151	10,0
	Üniversite	1340	88,4
Ebeveynlik durumu	Evet	539	35,6
	Hayır	977	64,4
Meslek	Sağlık çalışanı	299	19,7
	Memur	192	12,7
	Özel sektör	169	11,1
	Öğrenci	280	18,5
	İşsiz	163	10,8
	Emekli	68	4,5
	Diğerleri	345	22,8
Kronik fiziksel hastalık	Evet	265	17,5
	Hayır	1251	82,5
Psikiyatrik tedavi öyküsü	Evet	505	33,3
	Hayır	1011	66,7

Tablo 2. Ölçeklerin alt boyutları arasındaki ilişkilerin değerlendirilmesi

Değişkenler	***1***	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***	***9***	***10***
	r (p)	***r (p)***	***r (p)***	***r (p)***	***r (p)***	***r (p)***	***r (p)***	***r (p)***	***r (p)***	***r (p)***
Sosyal medya teyit/ güven ölçeği (teyit) (1)	-									
Sosyal medya teyit/güven ölçeği (resmi sosyal medya hesaplarının paylaşımlarına güven) (2)	-0,006 (0,807)	-								
Sosyal medya teyit/ güven ölçeği (resmi olmayan sosyal medya hesaplarının paylaşımlarına güven) (3)	-0,030 (0,237)	0,405** (<0,001)	-							
COVID-19 hastalık kontrol algısı ölçeği (Makro-control) (4)	0,011 (0,682)	0,201** (<0,001)	0,042 (0,105)	-						
COVID-19 hastalık kontrol algısı ölçeği (Mikro-control) (5)	0,053* (0,038)	0,160** (<0,001)	0,164** (<0,001)	0,318** (<0,001)	-					
COVID-19 hastalık kontrol algısı ölçeği (kaçınılabilirlik) (6)	0,055* (0,032)	0,038 (0,140)	0,015 (0,547)	0,131** (<0,001)	0,251** (<0,001)	-				
Poziti sosyal medya içeriklerine maruz kalma sıklığı (7)	0,084** (0,001)	0,018 (0,485)	0,034 (0,182)	0,023 (0,380)	-0,031 (0,226)	-0,013 (0,617)	-			
Negatif sosyal medya içeriklerine maruz kalma sıklığı (8)	0,056* (0,041)	-0,050 (0,053)	-0,010 (0,706)	-0,172** (<0,001)	-0,121** (<0,001)	-0,170** (<0,001)	0,071** (0,006)	-		
Durumluk kaygı envanteri (9)	-0,039 (0.131)	-0,055* (0.034)	0,038 (0.142)	-0,313** (<0,001)	-0,207** (<0,001)	-0,193** (<0,001)	-0,024 (0.347)	0,213** (<0,001)	-	
Yaş(10)	0,067** (0,009)	-0,011 (0,679)	0,006 (0,815)	0,146** (<0,001)	0,135** (<0,001)	-0,013 (0,620)	0,009 (0,726)	-0,095** (<0,001)	-0,191** (<0,001)	-

SS-071

EREKTİL DİSFONKSİYON VE VAJİNİSMUSTA YARDIM BAŞVURUSUNUN KARAKTER MİZAÇ ÖZELLİKLERİ İLE İLİŞKİSİ, ÖN ÇALIŞMA

Onur Yılmaz

Doğuş Üniversitesi; Bezmialem Vakıf Üniversitesi

Amaç: Mevcut çalışmada Erektil Disfonksiyon (ED) ve Vajinismus (Vj) tanısı alan hastaların mizaç ve karakter özelliklerine dair bir inceleme ile bu mizaç ve karakter özelliklerinin yardım arama davranışları ile ilişkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu bozukluklarda çok boyutlu olarak değerlendirilmesi gereken yardım arama davranışlarının hastaların mizaç ve karakter özellikleri ile ilişkisini araştıran çalışma sayısının görece az olduğu anlaşılmaktadır (1).

Yöntem: Bu ön çalışma, Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Psikiyatri Polikliniklerine başvuran, daha öncesinde Erektil Disfonksiyon tanısı almış 20 erkek hasta ve Vajinismus tanısı almış olan 20 kadın hasta ile gerçekleştirilmiştir. Hastalardan çalışma ile ilgili yazılı bilgilendirilmiş onam alınmış. Çalışmaya katılmayı kabul eden hastalara sosyodemografik veri formu ile Cloninger'in Mizaç ve Karakter Envanteri (Cloninger's Temperament and Character Inventory, TCI) verilmiştir (2,3). Sayısal veriler arasındaki ilişkiler Pearson korelasyon analizi kullanılarak ölçülmüştür.

Bulgular: ED ve Vj grubunda şikayetlerin başlangıcından profesyonel yardım için ilk kez bir uzmana başvurmaya kadar geçen süre ile ilk cinsel deneyim yaşı ve hastalığın ilk başladığı zamanki yaş arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır.

ED grubunda yardıma başvurma süresi ile TCI alt ölçeklerinden NS (ödül arayışı) toplam puanı arasında (p= 0,047, r= -0,450); Vj grubunda yardıma başvurma süresi ile ST (kendini aşma) toplam puanı arasında ((p= 0,017, r= -0,529) ters yönlü ilişki saptanmıştır. ED grubunda NS'nin alt ölçeklerinin puanı ile yardım başvuru süresi arasında ise anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Vj grubunda ST'nin alt ölçeklerinden özellikle ST3 puanı ile yardım başvuru süresi arasında anlamlı bir ters ilişki mevcuttur (p= 0,038, r= -0,460).

Tartışma: CİB belirtileri ortaya çıktıktan sonra mümkün olan en yakın süre içinde profesyonel yardıma başvurmanın kliniğe olumlu etkisi bilinmektedir. Farklı sosyodemografik özelliklerin CİB için profesyonel yardım arama davranışlarına etkileri görece iyi araştırılmış olduğu halde, mizaç ve karakter özelliklerinin yardım arama davranışlarına etkisi konusunda yeterli araştırma bulunmamaktadır. Mevcut çalışmadaki bulgular her iki grupta yardım aramaya başlama sürelerinin ilk cinsel deneyim yaşından ve CİB başlangıç yaşından belirgin düzeyde etkilenmediğini göstermiştir. ED olan bireylerde ödül arayışı özelliği arttıkça yardım başvurusu süresinin kısaldığı görülmüştür. Ödül arayışı fazla olan ve ED'den ötürü zamanla cinsel ilişkiden aldığı haz azalabilen erkeklerin, yardım arayışını hızlandırmış olmaları mümkündür. Vj grubunda ST ile başvuru süresi arasındaki ters ilişki üzerinden, kadınların hemen tüm dünyada değişken ölçülerde cinsiyet eşitsizliğinin kaybeden tarafında yer aldıkları da düşünüldüğünde, kendilerini aşabilme kapasiteleri ile orantılı olarak toplumsal, ailevi, kişisel ön yargıları ve engelleri aşarak tedaviye daha erken başvurdukları çıkarımına varılabilir.

Sonuç: ED ve VJ'de yardım başvuru süresi ilk cinsel deneyim yaşından ve hastalığın başlangıç yaşından etkilenmemektedir. ED'de ödül arayışları ne kadar fazlaysa yardım başvurusu süresi de o kadar kısalmaktadır. Vj'de kadınlar kendilerini ne kadar aşabiliyorlarsa yardım başvurusu süreleri de o kadar kısalmaktadır. CİB tanısı alan erkeklerde yardım başvurusunda ödül arayışının, kadınlarda ise kendini aşabilmenin daha önemli rolü olduğu öne sürülebilir.

Kaynaklar

1- Allen, M. S., & Walter, E. E. (2018). Linking big five personality traits to sexuality and sexual health: A meta-analytic review. Psychological bulletin, 144(10), 1081.
2- Cloninger, C.R., Przybeck, T.R., Svrakic, D.M., Wetzel, R.D. (1994) The Temperament and Character Inventory (TCI): a guide to its development and use. St Louis, Missouri, USA: Center for Psychobiology of Personality
3- Arkar, H., Sorias, O., Tunca, Z., Şafak, C., Alkın, T., Akdede, B. B., & Cimilli, C. (2005). Mizaç ve Karakter Envanteri'nin Türkçe formunun faktör yapısı, geçerlik ve güvenilirliği. Türk Psikiyatri Dergisi, 16(3), 190-204.

Anahtar Kelimeler : erektil disfonksiyon, vajinismus, tedavi başvurusu, karakter, mizaç

View publication stats